

Alueellinen hyvinvointikertomus 2023

Kehittämis- ja tulevaisuuslautakunta 22.5.2024, §13

Tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2020-2025 ja –kertomus (612/2021, §29)

Osallisuusohjelma 2020-2025

Alueellinen lasten ja nuorten
Hyvinvointisuunnitelma 2022-2025

Alueellinen
opiskelu- ja nuoltosuunnitelma

Alueellinen
ikäntyneiden
Hyvinvointisuunnitelma
2022-2025

Alueellinen vammaisten
hyvinvointisuunnitelma
2023-2025

Alueellinen lähisuhde- ja
perheväkivallan
ehkäisy suunnitelma 2022-
2025

Alueellinen ehkäisevän
päihdetyön
suunnitelma 2022-2025

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2020-2025

Hyvinvointisuunnitelma kuvaa alueellista yhteistyötä, jonka tavoitteena on tuottaa hyvinvointi- ja terveyshyötyä alueen asukkaille.

Hyvinvointisuunnitelmassa määritellään, mitä Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä tekee yhdessä muiden toimijoiden kanssa asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä eriarvoisuuden vähentämiseksi.

Laaja tietopohja lähtötason tietona, hyvinvointitiedolla johtamista

Alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmä seuraa hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Työ on ennakoivaa, monitoimijaista ja yhteensovittavaa.

Hyvinvointisuunnitelma täydentää ja tukee kuntien omaa hyvinvointityötä alueillaan.

Hyvinvointikertomuksen tiedot perustuvat

- Terve Suomi 2022, kyselytutkimus (THL)
- Kouluterveyskysely 2023 (THL)
- Kansallinen terveysindeksi 2019-2022 (THL)
- MOVE!-mittaus 2023, Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (OPH)
- FinLapset rekisteriseuranta (THL)
- Väestö- ja työllisyystiedot (Tilastokeskus)
- Perustoimeentulotuki (Kelasto)
- Lastensuojelutilastot (THL)

Keskeisiä huomioita hyvinvoinnin ja terveyden tilasta Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelta / Lapset ja nuoret

Positiivista:

- Liikkuminen lisääntynyt
- Nukutaan enemmän
- Osallisuuden kokemukset koulussa lisääntyneet
- Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista
- Seksuaalinen häirintä vähentynyt (yläkoulu)

Negatiivista:

- Sähkösavukkeiden lisääntynyt käyttö
- Ahdistusoireilut, erityisesti tytöillä
- Opiskeluhuollon palvelujen saatavuus
- Ylipaino / lihavuus
- Yksinäisyyden kokemukset eivät ole laskeneet koronaa edeltävälle tasolle
- Lastensuojeluilmoitusten määrä kasvussa

Keskeisiä huomioita hyvinvoinnin ja terveyden tilasta Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelta / aikuisväestö

Positiivista:

- Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tila parantunut
- Digitaalisten sote-palvelujen käyttö lisääntynyt kaikissa ikäryhmissä
- Sairastavuus alle koko maan tason, mutta korkein Uudenmaan hyvinvointialueista
- Liikkuminen hieman lisääntynyt

Negatiivista:

- Työikäisten hyvinvoinnin tila huonontunut, erityisesti korkeasti koulutetut
- Taloudellisen tilanteen vaikutukset arkielämään
- Psykkinen kuormittuneisuus ja haasteet työssä jaksamisessa
- Ylipaino ja lihavuus kasvussa
- Vaikeuksia saada lääkäripalveluja
- Työttömien työnhakijoiden määrän kasvu

KEUSOTE

Painopisteet 2023-2024

Toimeenpano/seuranta

Järjestöyhteistyö ja avustaminen

Hyvinvointialueen avustuskäytäntöjen luominen v. 2023.
Vuoden 2023 aikana jaettiin järjestöavustuksia yhteensä 426 600 €, kahdeksan (8) hakemusta.
Hylkäävä päätös tehtiin kahden (2) hakemuksen osalta.

Osallisuuden vahvistaminen

Puntaroivat asukaspaneeli 11/2023, Miten Keusote voi tukea ja vahvistaa lasten ja nuorten mielen hyvinvointia?
Panelisteja yht. 43, yht. 15 h puntarointia ja loppulausuma luovutettiin hyvinvointialueen valtuuston ja hallituksen puheenjohtajille 14.12.2023. Asukaspaneelit jatkuvat huhtikuussa 2024.
Asukaskehittäjätoiminta, asukasraadit ja kokemusasiantuntija- ja vertaisohjaajatoiminta (Kettuluuta)
Dialogiset verkostoneuvonpidot

Liikunnan (liikkumisen) lisääminen

Urheilukello-hanke
Elintapaohjauksen alueellisen mallin luominen (sis. mm. itsehoito-ohjelmat, kuntoutuspalvelut, kunta- ja järjestöyhteistyö)
Neuvokas perhe -mallin mukaisen toiminnan toteuttaminen

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen

Urheilukello-hanke käynnistynyt v. 2023
Puntaroiva asukaspaneeli 1/2023 aiheesta "Lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin vahvistaminen".
Varhaiskasvatuksen ja neuvolan yhteistyömallien kehittäminen, KUMMI-toiminta; käytössä kaikissa kunnissa
Avoimen matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen perhekeskuksen lähipalveluna; kävijämäärät kuntien yhteistyökohtaamispaikoissav.2023, lapset 14 541 ja aikuiset 9 622
Messii -jalkautuvan konsultaation toimintamallin aloittaminen v. 2023
Toteutettu 4 Ihmeelliset vuodet ryhmää vuoden 2023 aikana
Opiskeluhuollon psykologit ja kuraattorit on koulutettu poissaoloprosessiin ja poissaolojen juurisyiden kartoittamiseen
Laadittu terveydenhoitajille ohje ryhmäterveystarkastuksista
Tehostetaan terveystarkastuksesta poisjäävien tilanteen selvittämistä 4 kertaa vuodessa tapahtuvaksi (HYTE kerroin)
Neuvolan terveydenhoitajat perehtyvät aikuisten (odottavien vanhempien) ohjatun omahoidon kokonaisuuteen
Otettu käyttöön Mielenterveystalo.fi omahoito-ohjelmia, esim. pienten lasten ohjattu omahoidon toimintamalli ja seksitautiepäilyn oirearvio
Neuvola-ajan peruminen sähköisesti OmaKeusote-alustan kautta
Digitaalisten perhevalmennus videoiden valmistelu oppilaitosyhteistyönä ja niiden käyttöönotto
Lapsiperheiden chat-palvelun kokonaisuuden kehittäminen
Perhekeskuspalvelut ottaneet käyttöön palvelusetelin

Muuta huomioitavaa hyteen liittyen

- PYLL-indeksi* uusitaan kevään 2024 aikana ja tulokset julkaistaan työpajassa 12.9.2024 ja indeksi kattaa vuodet 2018-2022
 - Alueellisen hyvinvointisuunnitelman päivitystyö aloitetaan syksyllä 2024
 - Keväällä 2025 laaja hyvinvointikertomus 2020-2024
- *) PYLL (Potential Years of Life Lost)-indeksi = ennenaikaisesti menetettyjen elinvuosien indeksi